

Monumentnummer*: 520588

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **22 augustus 2002**
Kadaster deel/nr **82769/23**

*Woonplaats** **Nistelrode** *Gemeente** **Bernheze** *Provincie** **Noord-Brabant**

Locatiennaam **Nistelrode** *Locatieomschrijving*

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Nistelrode	B			2498
Nistelrode	B			2501

*Omschrijving***

Inleiding.

Voormalig GEMEENTEHUIS, in 1938 in Traditionalistische vormen opgetrokken naar een ontwerp van de architect C. Roffelsen. In 1988 werd het pand verbouwd en aan de achterzijde uitgebreid. Hiervoor moest een brandweershuis met torentje wijken. Bij de herindeling in 1994 is Nistelrode bij de gemeente Bernheze gekomen. Hierbij verloor het pand grotendeels zijn eigenlijke functie, het is nu nog in gebruik als gemeentesecretarie en kantoorpand.

Het pand is zeer markant gelegen aan de zuidzijde van het raadhuisplein, de oude marktplaats van Nistelrode.

Omschrijving.

Tweelaags gebouw op rechthoekige grondslag met gevels van machinale baksteen in schoon metselwerk onder een met verbeterde Hollandse pannen gedekt, geknikt zadeldak. De nokas loopt evenwijdig aan de voorgevel. In het pand worden historische motieven uit verschillende stijlperiodes met elkaar gecombineerd. De hoofdopbouw met topgevels doet zeer traditioneel aan evenals de recht gesloten vensters met achttienruits houten ramen. De topgevels hebben afdeklijsten van grofkorrelig beton. De indeling van de uit vijf traveeën bestaande voorgevel is symmetrisch. De ingang die via een lage bakstenen verhoging bereikbaar is heeft een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

pilasteromlijsting met een houten frontonbekroning die met zink is afgewerkt. In het tympaan is het polychrome wapen van de voormalige gemeente Nistelrode afgebeeld. Rechts van de ingang is een gedenksteen geplaatst die de eerste steen legging door burgemeester W.M.H. van Hout van Nistelrode in 1938 memoreert. Rondom zijn zware smeedijzeren steekankers voor de verdiepingsbalklaag aangebracht. Er is gebruik gemaakt van natuursteen bij de kraagstenen onder de iets uitkragende aanzetten van de topgevels en de afdeklag daarvan. De topgevels worden elk bekroond door een gemetselde schoorsteen. In het dak bevindt zich aan de voorgevel een kleine dakkapel onder een met pannen gedekt schilddakje. Centraal in de nok van het dak is een markant klokkentorentje geplaatst onder een ui-bekroning. De zijgevels hebben een vrijwel identieke detaillering als de voorgevel al variëren de grootte van de vensters en en raamvormen hier meer. Het pand heeft twee eenlaags dwarsvleugels onder zadeldaken met verbeterde Hollandse pannen. De westelijke is nog in gebruik als politiepост. Deze heeft een met een rondboog getoogde ingang met een opgeklampte deur met tralies. De overige detaillering is overeenkomstig de hoofdmassa. Aan de achterzijde gaat het pand over in de aanbouw uit 1988.

Ondanks de functiewijziging is het voormalige gemeentehuis in indeling en detaillering nog goed bewaard gebleven. Via een tochtportaal met deuren met glas-in-lood decoratie krijgt men toegang tot de centrale hal. Aan de linkerzijde bevinden zich nog de voormalige gemeenteloketten. In de hal, onder de trap, bevindt zich een voormalige archiefkelder, later BB-kelder met ijzeren deur. Via de trap met smeedijzeren hekwerk en gepolijste hardstenen treden bereikt men de verdieping met aan de noordzijde over de lengte-as van het gebouw de voormalige raadszaal. Deze heeft een houten vloer en lambrisering. Verder zijn ook de vier fraai gedetailleerde smeedijzeren luchters bewaard gebleven. In het trappenhuis zijn twee, door een hardstenen kalf gekoppelde, vensters met gekleurd glas-in-lood aangebracht met opschriften Noord-Brabant, Nistelrode. Op de verdieping bevinden zich tevens nog twee kleine glas-in-lood-paneeltjes met daarop voorstellingen van houtbewerkingsinstrumenten en landbouwwerktuigen.

Het pand wordt geflankeerd door twee hoge beuken (Juliana- en Bernardbomen).

Waardering.

Het voormalige gemeentehuis van Nistelrode is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarden die het heeft als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en een bestuurlijke ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorische waarden vanwege de gaaf bewaarde en voor gemeentehuizen uit die tijd zo typerende traditionalistische vormgeving en de verzorgde detaillering. Het is van belang vanwege de plaats die het inneemt in het oeuvre van de architect C. Roffelsen.

Het voormalige gemeentehuis heeft vanwege de markante ligging aan het marktplein ensemblewaarden vanwege de structurele visuele relatie met de oude dorpskern van Nistelrode.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Bestuursgebouw en onderdl

Functie

Gemeentehuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument